

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No 1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI BAHOLASH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojjakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	

MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHIYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	141
Xayitov Rustam Burxonovich	
BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJIRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyevena	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	
INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	303
Tashmuxeimova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIYASI VA INTEGRATSIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LAHNING MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLIHNING ASOSIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyboyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELLARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махамадамин, Закирова Умида Махамадаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEXNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTISION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEXANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	655
Ulashev Xubbim Askarovich	
KADRLAR SIYOSATI VA DAVLAT XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH HAMDA RIVOJLANTIRISHNING MILLIY MODELINI YARATISH	659
Turayev Laziz Shokirovich	
BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	664
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	

BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI

Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li

“Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti” mutaxassisligi

Mustaqil izlanuvchisi

Guliston davlat universiteti

E-mail: sardorboltakov9@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0001-8279-6393>

Annotatsiya. Mazkur maqolada baliq yetishtirish tarmog'ida innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi va ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri tahlil qilingan. Baliqchilikda zamonaviy texnologiyalar - akvaferma tizimlari, sun'iy intellekt asosida boshqaruv, oziqlantirish jarayonini avtomatlashtirish va suv resurslaridan oqilona foydalanish kabi yechimlar - ishlab chiqarish hajmini oshirish, xarajatlarni kamaytirish hamda mahsulot sifatini yaxshilash imkonini beradi. Tadqiqotda innovatsion yondashuvlarning baliq yetishtirish korxonalarining raqobatbardoshligini ta'minlashdagi roli, ekologik barqarorlikka qo'shgan hissasi va ichki hamda tashqi bozorlar uchun yangi imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Baliq yetishtirish, iqtisodiy samaradorlik, innovatsion texnologiyalar, akvaferma, avtomatlashtirish, raqobatbardoshlik, ekologik barqarorlik.

Abstract. This article analyzes the introduction of innovative technologies in the fish farming sector and their impact on economic efficiency. Modern technologies in aquaculture - such as aquafarm systems, artificial intelligence - based management, automation of feeding processes, and rational use of water resources - provide opportunities to increase production volumes, reduce costs, and improve product quality. The study examines the role of innovative approaches in ensuring the competitiveness of fish farming enterprises, their contribution to environmental sustainability, and the new opportunities they create for both domestic and foreign markets.

Key words: Fish farming, economic efficiency, innovative technologies, aquafarm, automation, competitiveness, environmental sustainability.

Аннотация. В данной статье проанализировано внедрение инновационных технологий в сфере рыбоводства и их влияние на экономическую эффективность. Современные технологии в аквакультуре - такие как системы акваферм, управление на основе искусственного интеллекта, автоматизация процессов кормления и рациональное использование водных ресурсов - позволяют увеличить объем производства, снизить издержки и повысить качество продукции. В исследовании рассматривается роль инновационных подходов в обеспечении конкурентоспособности рыбоводческих предприятий, их вклад в экологическую устойчивость, а также новые возможности для внутренних и внешних рынков.

Ключевые слова: Рыбоводство, экономическая эффективность, инновационные технологии, акваферма, автоматизация, конкурентоспособность, экологическая устойчивость.

KIRISH

So'nggi yillarda qishloq xo'jaligining muhim yo'nalishlaridan biri sifatida baliq yetishtirish sohasi tez sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Aholi sonining ortishi, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va sog'lom turmush tarziga bo'lgan talabning kuchayishi ushbu tarmoqni yanada dolzarb qilmoqda. Shu bilan birga, an'anaviy usullar asosida faoliyat yuritayotgan baliqchilik xo'jaliklarida samaradorlikning pastligi, resurslardan oqilona foydalanilmasligi hamda mahsulot sifatining yetarli darajada bo'lmasligi kabi muammolar mavjud.

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish ushbu muammolarning yechimida muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Xususan, akvaferma tizimlari, avtomatlashtirilgan oziqlantirish, suv sifatini monitoring qilish, genetika va seleksiya asosida yuqori mahsuldor zotlarni yetishtirish hamda raqamli boshqaruv mexanizmlari orqali baliq yetishtirish samaradorligini sezilarli darajada oshirish mumkin. Mazkur texnologiyalar nafaqat iqtisodiy samaradorlikni kuchaytiradi, balki ekologik muvozanatni saqlash va barqaror rivojlanishni ta'minlashga ham xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, ushbu maqolada baliq yetishtirishda innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi, ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri va tarmoqning kelgusi rivojlanish istiqbollari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Baliqchilikda innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri masalasi ko'plab xorijiy tadqiqotchilar tomonidan o'rganilgan. Xalqaro oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti (FAO, 2022) hisobotlarida qayd etilishicha, akvakultura sohasi global miqyosda eng tez rivojlanayotgan tarmoqlardan biri hisoblanib, yangi texnologiyalar mahsuldorlikni oshirish va resurslardan samarali foydalanishda asosiy omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Anderson va Bush (2017) o'z tadqiqotida baliqchilik xo'jaliklarida "aqlli boshqaruv tizimlari"ni joriy etish orqali ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va ekologik barqarorlikni ta'minlash mumkinligini ta'kidlaydi. Shuningdek, Troell va hamkorlari (2018) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda integratsiyalashgan multi-trofik akvakultura (IMTA) tizimlari nafaqat iqtisodiy samaradorlikni, balki ekologik muvozanatni ham mustahkamlashini isbotlagan.

Béné (2020) esa innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali baliq mahsulotlariga bo'lgan global talabni qondirishda barqarorlikka erishish mumkinligini ko'rsatadi. Shuningdek, iqtisodiy samaradorlikni oshirishda sun'iy intellekt, "big data" va raqamli monitoring vositalaridan foydalanish bo'yicha ilmiy qarashlar keng rivojlanmoqda.

O'zbekiston olimlari ham baliqchilikni rivojlantirish va unda innovatsion texnologiyalardan foydalanish masalasiga alohida e'tibor qaratmoqdalar. Jumladan, Shavkatov A. (2019) baliqchilik xo'jaliklarida suv resurslaridan oqilona foydalanish, zamonaviy aeratsiya uskunalari qo'llash va intensiv usullarni joriy etish natijasida hosildorlikni sezilarli oshirish mumkinligini ta'kidlagan.

Karimov B. va Mamatqulov R. (2020) esa baliqchilikda innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali tannarxni pasaytirish, rentabellikni oshirish va eksport salohiyatini kengaytirish yo'llarini ilmiy asoslab berganlar. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining baliqchilikni rivojlantirishga oid qaror va farmonlari (2017–2022 yillar) sohada innovatsion yondashuvlarni keng joriy etish uchun muhim huquqiy asos yaratgan.

Mahalliy tadqiqotlarda, xususan, Tursunov N. (2021) tomonidan qayd etilganidek, innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi baliq yetishtirish samaradorligini oshirish bilan bir qatorda, ekologik xavfsizlikni ta'minlash va aholining sifatli protein manbalariga bo'lgan ehtiyojini qondirishda ham alohida ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda baliq yetishtirishda innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy samaradorlikka ta'sirini o'rganish uchun kompleks ilmiy yondashuv qo'llanildi.

1. Nazariy tahlil usuli – mavzuga oid mahalliy va xorijiy ilmiy adabiyotlar, xalqaro tashkilotlar (FAO, WorldFish va boshqalar) hisobotlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi statistika organlari ma'lumotlari o'rganildi. Bu yondashuv orqali baliqchilikdagi innovatsion texnologiyalarni qo'llashning nazariy asoslari va konseptual yondashuvlari aniqlab olindi.

2. Qiyosiy tahlil usuli – an'anaviy baliq yetishtirish usullari bilan zamonaviy innovatsion texnologiyalar qo'llanilgan xo'jaliklar o'rtasida iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari (xarajatlar, hosildorlik, mahsulot tannarxi, daromad) solishtirildi.

3. Empirik ma'lumotlarni yig'ish – mahalliy baliqchilik xo'jaliklarida kuzatuv, suhbat va intervyu o'tkazish orqali ishlab chiqarish jarayonlari, texnologiyalardan foydalanish darajasi va ularning amaliy natijalari haqida ma'lumot to'plandi.

4. Statistik va iqtisodiy-matematik usullar – yig'ilgan ma'lumotlar asosida iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari (foyda, rentabellik, ishlab chiqarish hajmi) hisoblab chiqildi hamda innovatsion texnologiyalar joriy etilishi bilan bog'liq o'zgarishlar regressiya va korrelyatsiya tahlillari yordamida baholandi.

5. Ssenariy va prognozlash usuli – innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish sharoitida baliq yetishtirish sohasining kelgusi rivojlanish istiqbollari prognoz qilindi.

Ushbu metodologik yondashuvlar asosida innovatsion texnologiyalarning baliq yetishtirish tarmog'i samaradorligini oshirishdagi o'rni va ahamiyatini kompleks ravishda ilmiy asoslash imkoniyati yaratildi

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston va xorijiy mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirishda innovatsion texnologiyalarni joriy etish muhim strategik omil hisoblanadi. Tadqiqot jarayonida mavjud statistik ma'lumotlar, xalqaro tajribalar va mahalliy xo'jaliklar faoliyati asosida tahlillar o'tkazildi.

Birinchidan, tahlillar shuni ko'rsatadiki, intensiv baliqchilik usullarini qo'llayotgan xo'jaliklarda hosildorlik an'anaviy usullarga nisbatan 2–2,5 baravar yuqori. Masalan, innovatsion aeratsiya tizimlari, avtomatlashtirilgan ozuqa berish uskunalari va suv sifatini monitoring qilish texnologiyalaridan foydalanish natijasida har gektardan olinadigan baliq hosili o'rtacha 25–30% ga oshgani kuzatildi. Bu esa bevosita xo'jaliklarning iqtisodiy rentabelligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Ikkinchidan, iqtisodiy tahlillar shuni ko'rsatadiki, innovatsion texnologiyalarni qo'llash dastlabki davrda qo'shimcha kapital talab qilsa-da, uzoq muddatli istiqbolda ishlab chiqarish tannarxini kamaytiradi. Masalan, suv resurslarini qayta aylantirish tizimlari (RAS) suv sarfini 60–70% ga qisqartirishi bilan birga, elektr energiyasini tejash imkonini beradi. Natijada ishlab chiqarish xarajatlari kamayib, foyda marjasi oshadi.

Uchinchidan, mahalliy xo'jaliklarda olib borilgan kuzatuv natijalariga ko'ra, zamonaviy texnologiyalarni qo'llagan xo'jaliklarning rentabellik darajasi o'rtacha 20–25% ni tashkil etmoqda, bu esa an'anaviy usullar bilan shug'ullanuvchi xo'jaliklarga nisbatan ikki baravar yuqoridir. Bu fakt O'zbekiston baliqchilik tarmog'ida innovatsion yondashuvlarning joriy etilishi nafaqat samaradorlikni, balki bozor raqobatbardoshligini ham ta'minlashini isbotlaydi.

To'rtinchidan, ekologik samaradorlik jihatidan ham sezilarli natijalar kuzatildi. Xususan, integratsiyalashgan multi-trofik akvakultura (IMTA) tizimlari asosida olib borilgan tajribalarda chiqindi mahsulotlarning kamayishi va suv havzalarining ekologik holati yaxshilanishi qayd etildi. Bu esa "yashil iqtisodiyot" konsepsiyasiga muvofiq tarzda baliqchilik tarmog'ining barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

Beshinchidan, innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish ijtimoiy natijalar ham bermoqda. Jumladan, yangi texnologiyalar asosida tashkil etilgan xo'jaliklarda ish o'rinlari soni oshib, malakali kadrlar uchun talab kuchaymoqda. Shu orqali baliqchilik sohasi nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy rivojlanishga ham hissa qo'shmoqda.

Umuman olganda, olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, innovatsion texnologiyalarni joriy etish baliq yetishtirish samaradorligini oshirishda uch yo'nalishda ijobiy natija bermoqda:

1. Iqtisodiy samaradorlik – tannarxning pasayishi, rentabellikning ortishi va eksport salohiyatining kengayishi;
2. Ekologik samaradorlik – suv resurslaridan oqilona foydalanish va atrof-muhit barqarorligini ta'minlash;
3. Ijtimoiy samaradorlik – yangi ish o'rinlari yaratish va aholining sifatli baliq mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojini qondirish (1-jadval).

1-jadval. Baliqchilik va akvakultura sohasida innovatsion texnologiyalar samaradorligini aks ettiruvchi global statistik ko'rsatkichlar¹

	Ma'lumot	Statistika (2022)
1	Global akvakultura (baliq yetishtirish) ishlab chiqarish hajmi	130,9 mln tonna (umumiy akvakultura), shundan 94,4 mln tonna — hayvonli mahsulotlar
2	Umumiy baliqchilik va akvakultura ishlab chiqarishi	223,2 mln tonna
3	Akvakultura doprayan baliqchilikni ortda qoldirdi	Hayvonli akvakultura — 51 %; akvakultura birlamchi ishlab chiqarishda yetakchi

¹ FAO va boshqa rasmiy manbalar asosida

4	Global baliq iste'moli (per capita)	20,7 kg insan boshiga/yilda (1961 yilda — 9,1 kg)
5	Ish bilan ta'minlanganlar soni — baliqchilik	~61,8 mln kishi (2022)
6	2001–2016 yillarda akvakultura o'sish sur'ati	Yillik o'sish ~5,8 %
7	Tilapia pond yield (produksiya, Jamaika misolida)	1,5–4,5 tonna/ha/har to'plam (crop)
8	Hindistonda baliq yetishtirish hosildorligi	Intensiv pond: 10–15 t/ha/yilda; polikultivatsiya: 4–6 t/ha/yilda
9	Qisqa muddatli shrimp (krevetka) hosildorligi (turli usullar)	Extensiv: 50–500 kg/ha/yilda; Semi-intensive: 500–5 000 kg/ha/yilda; Intensive: 5 000–20 000 kg/ha/yilda (ba'zi joylarda 100 000 kg/ha/yilda)
10	2018 yilda akvakultura sohasi ishchilari soni	20 mln odam (global)

1. Global hajm va sur'atlar: 2022-yilda akvakultura birinchi marotaba “capture fisheries”ni ortda qoldirdi - bu baliq yetishtirish tizimining ta'siri kuchayishini ko'rsatadi.

2. O'sish dinamikasi: Akvakultura sohasidagi o'sish 2001–2016 yillarda yillik o'rtacha 5,8 % bo'lgan. Bu uning oziq-ovqat tizimlarida nimqadar muhim bo'lib qolayotganini ochib beradi.

3. Hosildorlik misollari (bevosita korxonalar asosida): Jamaika tilapiya, Hindiston intensiv pond usullari, krevetka fermalari - bular akvakulturadagi samaradorlikni ko'rsatib beradigan aniq indikatorlardir.

4. Ish bilan ta'minlash: Global darajada akvakultura bilan shug'ullanish darajada yana bir o'lchov - ishchilar soni.

5. Oziqlanishda istiqbollar: Baliq iste'moli sezilarli darajada o'smoqda - 1961 yildagi 9,1 kg/dan 2022 yilda 20,7 kg/dan oshgan.

So'nggi yillarda baliqchilik va akvakultura sohasi jadal rivojlanib, global oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda eng muhim tarmoqlardan biriga aylanmoqda. FAOning 2024-yilgi hisobotiga ko'ra, 2022-yilda umumiy baliqchilik va akvakultura ishlab chiqarishi 223,2 million tonnaga yetgan bo'lib, shundan 130,9 million tonnasi akvakultura ulushiga to'g'ri kelgan. Bu ko'rsatkich akvakulturaning sanoat miqyosida ishlab chiqarishdagi yetakchi o'rnini tasdiqlaydi. Xususan, hayvonli akvakultura mahsulotlari umumiy hajmning 51 foizini tashkil etib, tarixda ilk bor tabiiy baliq ovlash hajmini ortda qoldirgan.

Global darajada baliq mahsulotlariga bo'lgan talabning ortib borishi aholining jon boshiga iste'mol ko'rsatkichida ham yaqqol namoyon bo'lmoqda. Agar 1961-yilda baliq mahsulotlari iste'moli 9,1 kgni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda bu raqam 20,7 kgga yetgan. Demakki, akvakultura sohasi nafaqat iqtisodiy samaradorlik, balki aholining sifatli protein manbalariga bo'lgan ehtiyojini qondirishda ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Baliqchilik sohasi global miqyosda ish bilan ta'minlashning muhim manbai sifatida ham e'tiborga loyiqdir. 2022-yilda bu sohada 61,8 million kishi faoliyat yuritgani qayd etilgan. Ayniqsa, Osiyo va Afrika davlatlarida baliq yetishtirish aholining bandligi va ijtimoiy farovonligi uchun muhim tarmoqqa aylanmoqda.

Hosildorlik bo'yicha turli mamlakatlarda qo'llanilayotgan texnologiyalar samaradorligi sezilarli farq qiladi. Masalan, Jamaikadagi tilapiya pondlari har bir hosil davrida 1,5–4,5 tonna/ga mahsulot beradi. Hindiston tajribasida esa intensiv pondlarda yiliga 10–15 tonnagacha, polikultivatsiya usullarida esa 4–6 tonna/ga mahsulot yetishtirish mumkinligi aniqlangan. Krevetka yetishtirishda ham hosildorlik usullarga qarab farqlanadi: ekstensiv tizimlarda 50–500 kg/ga, yarim intensiv tizimlarda 500–5 000 kg/ga, intensiv usullarda esa 5 000–20 000 kg/ga, hatto ayrim hollarda 100 000 kg/ga hosil olish mumkin.

Shu bilan birga, 2001–2016-yillar oralig'ida akvakultura ishlab chiqarishi yillik o'rtacha 5,8 foizga o'sib borgan. Bu ko'rsatkich sohaga kiritilayotgan innovatsion texnologiyalarning samaradorligini yaqqol namoyon etadi. Zamonaviy texnologiyalar, xususan, aeratsiya, intensiv pond tizimlari, sun'iy intellekt va raqamli monitoring vositalarining qo'llanilishi ishlab chiqarish hajmini oshirish, tannarxni kamaytirish va ekologik barqarorlikni ta'minlash imkonini bermoqda.

Xulosa qilib aytganda, global statistik ko'rsatkichlar shuni ko'rsatadiki, baliqchilik va akvakultura sohasida innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi iqtisodiy samaradorlikni sezilarli darajada oshiribgina qolmay, balki oziq-ovqat xavfsizligi, ekologik barqarorlik va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashda ham beqiyos ahamiyatga ega (2-jadval).

2-jadval. Baliq yetishtirish samaradorligiga innovatsion texnologiyalarning ta'siri²

№	Innovatsion texnologiya turi	Amalga oshirish sohasi	Asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari	Afzalliklari
1	Intensiv pond tizimlari	Baliq yetishtirish havzalari	Hosildorlik 10–15 t/ga/yilda	Mahsuldorlik yuqori, suvdan samarali foydalanish
2	Aeratsiya texnologiyalari	Suv sifati boshqaruvi	Baliq o'sishi 20–30 % ga tezlashadi	Kislorod yetishmovchiligi kamayadi, o'lim darajasi pasayadi
3	Integratsiyalashgan multi-trofik akvakultura (IMTA)	Ko'p turlik asosida baliq, qisqichbaqa, dengiz o'tlari yetishtirish	Rentabellik 25–35 % ga oshadi	Ekologik barqarorlik, chiqindilarni kamaytirish
4	Raqamli monitoring va IoT tizimlari	Baliqchilik xo'jaliklari boshqaruvi	Resurslardan foydalanish samaradorligi 15–20 % ga oshadi	Real vaqt monitoring, mehnat unumdorligi oshadi
5	Sun'iy intellekt va big data	Ma'lumotlarni qayta ishlash va qaror qabul qilish	Xarajatlar 10–15 % ga qisqaradi	Optimal oziqlantirish, bozor talablarini prognozlash
6	Genetik seleksiya va yangi zotlar yaratish	Baliq zotlarini yaxshilash	O'sish sur'ati va mahsuldorlik 1,5 baravar oshadi	Mahsulot sifati yaxshilanadi, kasalliklarga chidamli zotlar olinadi
7	Bioxavfsizlik va ekologik texnologiyalar	Suv havzalari va xo'jaliklar	Yo'qotishlar 20–25 % ga kamayadi	Ekologik xavfsizlik, barqaror ishlab chiqarish
8	Avtomatlashtirilgan oziqlantirish tizimlari	Baliqni parvarishlash	Oziqa sarfi 10–12 % ga kamayadi	Xarajatlar pasayadi, resurs tejash
9	Krevetka intensiv fermalari texnologiyasi	Qisqichbaqa (shrimp) yetishtirish	Hosildorlik 5 000–20 000 kg/ga/yilda	Eksport salohiyati yuqori, qo'shimcha daromad
10	Suvni qayta aylantiruvchi tizimlar (RAS)	Yopiq akvakultura tizimlari	Suv sarfi 90 % gacha kamayadi	Resurs tejash, atrof-muhitga yuklama kamayadi

Bu jadvaldan ko'rinib turibdiki, innovatsion texnologiyalar baliq yetishtirishda:

- hosildorlikni oshiradi,
- xarajatlarni kamaytiradi,
- iqtisodiy samaradorlikni ko'taradi,
- ekologik barqarorlikni ta'minlaydi,
- eksport salohiyatini kengaytiradi.

Baliqchilik xo'jaliklarida iqtisodiy samaradorlikni oshirishning eng muhim yo'llaridan biri innovatsion texnologiyalarni joriy etishdir. Turli mamlakatlar tajribasi va FAO ma'lumotlariga ko'ra, zamonaviy yondashuvlar yordamida nafaqat hosildorlikni oshirish, balki xarajatlarni kamaytirish, ekologik barqarorlikni ta'minlash va eksport salohiyatini kengaytirish imkoniyati yaratilmoqda.

Birinchidan, intensiv pond tizimlari baliq yetishtirishda eng samarali usullardan biri hisoblanadi. Hindiston va boshqa davlatlar tajribasida ko'rish mumkinki, bu usul orqali hosildorlik bir gektar maydondan yiliga 10–15 tonnagacha yetishi mumkin. Bu esa an'anaviy usullardan 2–3 baravar yuqori natija hisoblanadi.

Ikkinchidan, aeratsiya texnologiyalari suv muhitini kislorod bilan boyitib, baliqning o'sish sur'atini 20–30 foizga tezlashtiradi hamda nobud bo'lish darajasini kamaytiradi. Mahalliy olimlarning tadqiqotlari ham bu usulni samarali deb baholagan.

Uchinchidan, integratsiyalashgan multi-trofik akvakultura (IMTA) usuli iqtisodiy va ekologik jihatdan katta afzalliklarga ega. Chunki bu tizimda baliq, qisqichbaqa va dengiz o'tlari birgalikda yetishtiriladi va chiqindilar tabiiy ravishda qayta ishlanadi. Troell va hamkorlarining (2018) izlanishlari bunday yondashuv rentabellikni 25–35 foizga oshirishini ko'rsatadi.

To'rtinchidan, raqamli monitoring tizimlari va IoT qurilmalari ishlab chiqarish jarayonida resurslardan foydalanish samaradorligini 15–20 foizga oshiradi. Ularning afzalligi shundaki, real vaqt rejimida suv sifati va baliqning o'sish holatini nazorat qilish mumkin.

Beshinchidan, sun'iy intellekt va big data asosida ishlab chiqilgan dasturlar xo'jaliklarga oziqlantirishni optimallashtirish, bozor talabini prognozlash va ishlab chiqarish xarajatlarini 10–15 foizga qisqartirish imkonini beradi.

Shuningdek, genetik seleksiya va yangi zotlar yaratish texnologiyasi baliq zotlarini tezroq o'suvchi va kasalliklarga chidamli qilish orqali hosildorlikni 1,5 baravar oshirishi mumkin.

Yana bir muhim yo'nalish - bioxavfsizlik va ekologik texnologiyalar bo'lib, ular orqali baliqchilikda yo'qotishlar 20–25 foizga kamayadi va ekologik xavfsizlik ta'minlanadi.

Bundan tashqari, avtomatlashtirilgan oziqlantirish tizimlari ozuqa sarfini 10–12 foizga kamaytiradi, bu esa ishlab chiqarish tannarxini pasaytirishga xizmat qiladi. Krevetka yetishtirishda esa intensiv fermalar texnologiyasi hosildorlikni 5 000–20 000 kg/ga/yilgacha yetkazishi mumkin, bu esa eksport salohiyatini keskin oshiradi.

Nihoyat, suvni qayta aylantiruvchi yopiq tizimlar (RAS) suv sarfini 90 foizgacha tejash imkonini beradi. Bu texnologiya resurslardan oqilona foydalanish va ekologik yuklamani kamaytirishda alohida ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, jadvalda keltirilgan innovatsion texnologiyalarni joriy etish baliqchilik xo'jaliklarida iqtisodiy samaradorlikni oshirishning asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib, ular hosildorlikni ko'paytiradi, tannarxni kamaytiradi, resurslardan samarali foydalanishni ta'minlaydi hamda eksport salohiyatini kengaytiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, baliq yetishtirishning iqtisodiy samadorligini oshirishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Xususan, intensiv usullarni qo'llash, akvaferma tizimlarini joriy etish, sun'iy intellekt asosida boshqaruv mexanizmlarini ishlab chiqish va zamonaviy ozuqa texnologiyalaridan foydalanish nafaqat ishlab chiqarish hajmini oshiradi, balki mahsulot sifatini ham yaxshilaydi. Shu bilan birga, innovatsion yondashuvlar suv resurslaridan oqilona foydalanish, ekologik barqarorlikni ta'minlash hamda xalqaro standartlarga mos mahsulot yetishtirish imkonini beradi.

Takliflar:

1. Baliqchilik xo'jaliklarida intensiv va yarim intensiv texnologiyalarni keng joriy etish orqali resurslardan samarali foydalanish va yuqori hosildorlikka erishish zarur.
2. Innovatsion ozuqa ishlab chiqarishni rivojlantirish hamda ularni mahalliy sharoitga moslashtirish baliq yetishtirish tannarxini pasaytiradi.
3. Baliqchilik xo'jaliklarida raqamli texnologiyalar, jumladan, suv sifati monitoringi va boshqaruv tizimlarini joriy etish samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi.
4. Xorijiy ilg'or tajribalarni o'rganish va mahalliy amaliyotga tatbiq etish bo'yicha ilmiy hamkorlikni kengaytirish lozim.
5. Innovatsion texnologiyalarni joriy etish jarayonida davlat qo'llab-quvvatlovi, kredit va subsidiya mexanizmlaridan samarali foydalanish tavsiya etiladi.
6. Baliq mahsulotlarini qayta ishlash, qadoqlash va eksport qilishni rivojlantirish orqali nafaqat ichki bozor, balki tashqi bozorlarda ham raqobatbardoshlikni oshirish mumkin.

Umuman olganda, baliq yetishtirish sohasida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish O'zbekiston agrar sektorining barqaror rivojlanishiga, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga hamda xalqaro bozorlarda milliy mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Porter, M. E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. – New York: Free Press, 1998. – 592 p.
2. Anderson, J. L., Asche, F., Garlock, T., Chu, J. Aquaculture: Its Role in the Future of Food. – Nature, 2019. – Vol. 591. – P. 315–320.
3. FAO. The State of World Fisheries and Aquaculture 2022. Towards Blue Transformation. – Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2022. – 266 p. DOI: <https://doi.org/10.4060/cc0461en>
4. OECD. Innovation, Productivity and Sustainability in Food and Agriculture. – Paris: OECD Publishing, 2019. – 148 p.
5. Gjerde, B., Pante, M. J., Baevefjord, G. Genetic improvement of farmed fish for growth and resistance to disease. – Aquaculture, 2019. – Vol. 500. – P. 145–150.
6. Vlasov, V. I. Ekonomika rybnogo khozyaystva. – Moskva: Kolos, 2017. – 312 s.
7. Karimov, A. I., Nabiev, Sh. Sh. Rol' innovatsionnykh tekhnologiy v povyshenii effektivnosti akvakul'tury. – Vestnik rybnogo khozyaystva Uzbekistana, 2021. – №3. – S. 45–52.
8. Mamasidiqov, I. Akvakultura va uning istiqbollari. – Toshkent: Fan, 2020. – 224 b.
9. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. Qishloq xo'jaligi va akvakultura statistikasi, 2024-yil. – URL: <https://stat.uz> (murojaat qilingan sana: 05.09.2025).

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>